

çekerim ve bu hususta bir önerge veriyorum, kabulünü istirham ederim.

BAŞKAN — Abdürrahman Konuk.

ABDURAHMAN KONUK (Bursa) — Ticaret ve sanayi odalarıyla borsalarda çalışmakta bulunan memurlardan Bakanlıkça, Ticaret Bakanlığınca tâyin edilmiş olanların tekaütlük hakları 12 nci maddede kabul edilmiş bulunuyordu. Bunların dışında Bakanlıkça tâyin edilmemiş olanların da tekaütlük haklarının tanınması hususunda burada görüşmeler yapılmıştır. Bunların içinde Bakanlıkça ticaret ve sanayi odalarında muayyen bir yere tâyin edilmiş olup da daha evvel yine Ticaret ve Sanayi odalarına fakat o odalar tarafından re'sen tâyini yapılmış olanların da düşünülmesi gerekir. Bakanlıkça tâyin edilmiş olan bir memurun 65 nci madde delâletiyle ve 12 nci maddeye atfen tekaütlük hakları tanınmıştır. Fakat bu adam Bakanlıkça tâyin edildiği yerden daha önce Ticaret ve Sanayi odasının tâyin ettiği bir yerden kaldırılmış getirilmiş olan bir memurunu yalnız bakanlıkça tâyin edildiği zamandan evvelki hizmetlerinin ki, daha uzun bir zaman devam etmiştir, tanınmaması ve yalnız Bakanlıkça tâyin edildiği yerdeki hizmetinin tanınması pek de hakkaniyete uygun görülmemektedir. Esasen bu tâyin keyfiyetleri muhtelif kanunlarla muhtelif şekiller almış ve son zamanlarda negredilen bir kanunla Ticaret ve Sanayi odaları memurlarının bir kısmının Bakanlıkça tâyini derpiş edilmiştir. Şimdi istiyoruz ki; bu gibi odalarda bundan sonra tâyin muamelesi Bakanlıkça yapılmıyacaktır ve buna göre bir tasarı da hazırlanmıştır. Vaktiyle Bakanlıkça tâyin, diye bir mevzu ortada mevcut değilken, sonradan bunun ihdası ve hizmette bulunanların tesadüfen o tarihten sonra tekaüt hakkının tanınması ve fakat ondan evvelki haklarının tanınmaması, şimdi gelen tasarı ile Bakanlıkça artık tâyin yapılmasını denildiği zaman o makamı işgal edecek olanların hiçbir zaman tekaütlük hakkına mazhar olamayacağı neticesine vâsıl olma gibi garip bir durum hâsıl olmaktadır. Bu itibarla kanaatim odur ki, hiç olmazsa Bakanlıkça tâyin edilmesi lâzım gelen bir yerde çalışmış olan bir zatın evvelce yine Ticaret Odasında memur iken, fakat Ticaret ve Sanayi odasının kendisini re'sen tâyin ettiği bir yerde çalıştığı müddete ait tekaüt hakkının bir kısmının borçlanmak suretiyle olsun ta-

nınması yerinde olur. Öyle bir yerde çalışmaktadır ki, o yer, Bakanlık tarafından tâyin edilen bir yerdir. O kısma maksur olmak üzere tanınmış fakat o yer Ticaret ve Sanayi Odası tarafından re'sen tâyin edilen yerden alınmış bu defa Bakanlıkça tâyin edilen bir yer denilmiştir. O yere Bakanlıkça tâyin edilir, şeklindeki bir madde delâtiyle bir kısım hizmetinin kabul edilip sonra Bakanlıkça tâyin keyfiyeti kaldırılınca geriki hizmeti kalmaktadır. Buna da şâmil bir şekilde bir vaziyet yaratmak belki daha doğru olur. Fakat borçlanma keyfiyeti gerek şahsan, gerekse bu müesseseler tarafından kesenek suretiyle olacağı için malî bir yük de teşkil etmiyecektir. Ticaret odaları tarafından re'sen tâyin edilmiş olup da sonradan Bakanlık tarafından o mevkie getirilmiş olanların borçlanmak suretiyle bu haktan istifade etmeleri hakkında kanaatimi arzettim. Bu hususta arkadaşlarımızla hazırladığımız bir önerge takdim ediyorum kabulünü istirham ederim.

GL. EYUP DURUKAN (Hatay) — Muhterem arkadaşlar 65 nci maddenin (Borçlanacaklar) fıkrasının bâzı bentleri hakkında mâruzatta bulunacağım. (g) bendinde «Aylıklı vazifelerde iken muhtelit mübadele mahkemelerine aylıkla tâyin edilip; bu vazifelerde bulunmakta iken aylıkları ücrete çevrilen bu vazifelerde» deniliyor.

Bu muhtelit mübadele komisyonları teşkil edildiği zaman hakikaten maaşlı memuriyette bulunan bâzı zevat buraya tâyin edilmiş ve bunun da maaşı ücrete çevrilmiştir. Ve bu aylıkları ücrete çevrilmiş olanlar dahi borçlandırılarak tekaüt hakkından faydalanmaları sağlanmıştır, fakat yine Devlet hizmetinde bir aylıklı hizmetinden ayrılmış ve sonra mübadele komisyonuna tâyin edilmiştir. Fakat (g) bendinde buna dair bir kayıt olmadığı için, bâzı zevatın mağdur edildikleri anlaşılmaktadır. Belki bu kanun yapılırken bu husus nazarı dikkate alınmamış olabilir. Binaenaleyh bu haksızlığı izalet ve bu birkaç memurun da gadirden muhafazası için bu maddeye ufak bir ilâve yapılmasını rica ediyorum. O da evvelce Devlet memuriyetinde iken ayrılmış, fakat sonradan görülen lüzum üzerine Muhtelit Mübadele Komisyonuna tâyin edilmiş olanların da bu haktan istifadelerini yerinde görüyor ve bu itibarla